

Nominace na cenu Bílé lilie 2013 – finalisté:

1. Informace pro všechny o.s. za stejnojmenný projekt

Projekt Informace pro všechny nabízí prostřednictvím webových stránek www.infoprovsechny.cz široké veřejnosti zdarma zjednodušení procesu žádání o informace v rámci zákona 106/1999 Sb. a zároveň poskytuje přidanou hodnotu v možnosti sledování „vlákna“ odpovědí a následné komunikace mezi dotazujícím a dotazovaným. Webové stránky zároveň slouží jako informační platforma k samotnému zákonu a souvisejícím zákonným postupům a nabízí další služby, například upozorňují na moment, kdy dotazovaná instituce překročila zákonem danou lhůtu pro dodání odpovědi.

2. Lepší místo o.p.s. za stejnojmenný projekt

Občanské sdružení Lepší místo je nominováno za projekt online hlášení poruch a závad na obecním majetku lepsimisto.cz. V letošním roce se prvním městem ČR, které systém začalo plnohodnotně využívat a přiřadilo k jeho správě zaměstnance, stal Kolín. Potenciál projektu je však podstatně větší a v současné chvíli závisí především na zapojení ze strany měst a obcí.

3. Liberecký kraj za zveřejňování smluv

První kraj, který přistoupil ke zveřejňování smluv, uzavřených s dodavateli, v rámci veřejně přístupného registru na portal.gov.cz. Tím zároveň dokázal, že zveřejňování smluv není finančně ani personálně nákladné a vyvrátil tím jeden z hlavních argumentů odpůrců online zveřejňování. S tímto počinem kraj také zvítězil v letošním ročníku prestižní soutěže Otevřeno/Zavřeno organizované Otevřenou společností, o.p.s.

4. Jan Čížinský za organizaci referenda o stavbě nové budovy radnice v Praze 7 a Martin Marek za organizaci referenda ke stavbě obchodního centra Plzni

Pozn.: Pánové Čížinský a Marek jsou nominováni společně, ačkoliv jejich projekty spolu nesouvisí – ke společné nominaci jsme přistoupili vzhledem k faktu, že obě organizovaná referenda jsou obdobného charakteru, proběhla ve stejný den a obě byla úspěšná a vedla ke zrušení předmětných staveb.

Jan Čížinský v mediálně známé kauze zorganizoval petici, požadující referendum ke stavbě nové budovy radnice na Praze 7. Budova měla podle původního plánu dosáhnout ceny kolem miliardy korun, v rámci referenda bylo požadováno, aby náklady nepřekročily polovinu této částky. Když referendum radnice odmítla vyhlásit na základě špatně formulovaných otázek v referendu předkládaných, celý případ postupně doputoval k Nejvyššímu správnímu soudu, který po vleklém sporu referendum vyhlásil. Zastupitelstvo Prahy 7 se odvolalo i k Ústavnímu soudu, ani zde však neuspělo a referendum úspěšně proběhlo souběžně s prezidentskými volbami.

Martin Marek je nominován za organizaci a úspěšné provedení referenda, ve kterém občané Plzně odmítli kontroverzní stavbu obchodního centra ve středu města. Kauza měla obdobně jako na Praze 7 komplikovaný průběh, Plzeňské zastupitelstvo referendum nevyhlásilo, ačkoliv petice za jeho vyhlášení splňovala zákonné

podmínky. Petiční výbor pak ve spolupráci s EPS podal žádost na vyhlášení referenda ke Krajskému soudu a během následného řízení uspěl a vyhlášení dosáhl.

Výsledkem obou hlasování bylo výrazným poměrem hlasů odmítnutí plánů jak Prahy 7 tak města Plzně.

5. EPS a místní hnutí Ohnica, Za zdravé a krásné Holešovsko a Egeria za aktivity v souvislosti s fungováním průmyslové zóny Holešov

Průmyslová zóna Holešov byla vybudovaná Zlínským krajem za účelem rozvoje místní ekonomiky a tvorby pracovních míst, nicméně byla vystavěna v pásmu ochrany zdroje pitné vody pro bezmála 28 000 lidí a to buďto vinou nepozornosti zodpovědných úředníků nebo, jak se domnívá část místních občanů, pod vlivem průmyslové lobby. Místním organizacím se již ve spolupráci s EPS podařilo soudní cestou pozastavit stavbu několika objektů v rámci zóny, které by zdroj pitné vody ohrožovaly a dalším cílem aktivit je nastavení podmínek pro výstavbu provozů zde tak, aby k ohrožování pitné vody nedocházelo. Kraj se spolupráci s aktivisty opatrně otevírá, přizval je například k poslednímu informačnímu semináři o plánovaném využití zóny.

6. Kamil Gregor a KohoVolit.eu za online projekty VolebníKalkulačka.cz a OtevřenéVolby.cz a za související datové analýzy

Kamil Gregor je datový analytik a politolog, působící v občanském sdružení KohoVolit.eu a na Katedře politologie Masarykovy univerzity v Brně. Zabývá se aplikací kvantitativních metod v sociálních vědách a hlasováním politických reprezentantů v zastupitelských sborech. Občanské sdružení KohoVolit.eu stojí za úspěšnými projekty NapišTěJim.cz, BudováníStátu.cz a také za množstvím kvantitativních datových analýz z oblastí veřejné správy a politického dění. Sám Gregor pak prezentuje další datové analýzy na svém blogu. Na letošní cenu Bílé lilie je spolu se svým domovským sdružením nominován za projekty rozšířené volební kalkulačky volebnikalkulacka.cz a za kompilaci a publikaci strojově zpracovatelných datasetů ke všem volbám, které v ČR dosud proběhly (ostatní projekty nespádají do hodnoceného časového úseku).

7. Nové Město na Moravě za dosud nejpřehledněji zpracovaný rozklikávací rozpočet města

Slovy nominujícího člena poroty „*Zatím pravděpodobně nejlepší rozklikávací rozpočet úřadu v ČR, který ukazuje, že i menší město může veřejnosti prezentovat své hospodaření precizně a zcela srozumitelně. Fascinující úroveň transparentnosti a jejího technického zvládnutí. Laicky srozumitelný postup, umožňující vysledovat každý výdaj až do detailu (např. konkrétní faktury).*“

Online rozpočet, který obsahuje kromě detailních informací o veškerých transakcích také například návrh rozpočtu na rok příští přinesl městu hlavní cenu v letošním ročníku prestižní soutěže OTEVŘENO X ZAVŘENO Otevřené společnosti o.p.s. a cenu Zlatý erb za nejlepší elektronickou službu města nebo obce. Podle vyjádření starosty Michala Šmardy město plánuje informační služby dále rozšířit, od října vede transparentní účet a od příštího roku se chystá vyvěsit rozklikávací rozpočty všech příspěvkových organizací města a zveřejnit všechny smlouvy s komerčními subjekty.

8. Obec Psáry za mimořádnou transparentnost obecního úřadu

Obec Psáry je nominována za příkladný přístup k dodržování principů transparentní správy věcí veřejných. Pod vedením starosty Milana Váchy město zavedlo online zveřejňování zakázek s prokliky k detailním informacím o každé z nich, zveřejňuje veškeré faktury a s pětidenním předstihem také detailní podklady pro jednání zastupitelstva obce. Psáry také vstoupili do povědomí sporem s ÚOOÚ, když v rámci snahy o transparentnost obec zveřejnila videozáznam zasedání zastupitelstva, během kterého zazněly osobní údaje ředitelky místní základní školy, konkrétně výše její mzdy a odměn. Spor začal uložením pokuty obci v roce 2011, zástupci obce poté důvody k uložení pokuty zpochybnili a podali ve spolupráci s hnutím Oživení proti tomuto rozhodnutí rozklad a po jeho zamítnutí i žalobu. V dubnu 2013 Městský soud v Praze této žalobě v plném rozsahu vyhověl. Rozsudek je pravomocný a nastoluje případný precedens i pro ostatní úřady, které zveřejňují záznamy ze zasedání zastupitelstev. ÚOOÚ se v tuto chvíli brání kasační stížností.